

сокільської організації було і те, що вона стояла в авангарді культурного відродження української Галичини і виховувала свідомих, політично освічених юнаків і дівчат.

Список літератури:

1. Винничук О. *Історико-педагогічні аспекти розвитку фізичної культури*. — Тернопіль: Астон, 2001. — 404 с.
2. Вацеба О. *Нариси з історії західноукраїнського спортивного руху*. — Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 1997. — 229 с.
3. Трофим'як Б. *Фізичне виховання і спортивний рух у Західній Україні*. — К.: ІЗМН, 1997. — 418 с.
4. *Тернопільське свято // Народне слово*. — Львів, 1910. — № 10. — С. 6—7.
5. *Українська загальна енциклопедія. Книга знання*. — Львів-Станіслав-Коломия, 1953. — С. 962.
6. *Що таке сокільство? // Сокільські вісти*. — Львів, 1928. — № 3. — С. 1—3.
7. *Нова програма навчання в середніх школах // Сокільські вісти*. — Львів, 1934. — Ч. 1—3. — С. 5.
8. *Руханка на приладах // Сокільські вісти*. — Львів, 1935. — Ч. 12. — С. 1—2.
9. *Боберський І. «Сокільський дух» // Сокільські вісти*. — Львів, 1935. — Ч. 1. — С. 2.
10. *Боберський І. Куди йти? // Сокільські вісти*. — Львів, 1935. — Ч. 3. — С. 2.

Божик М. В., <https://0000-0001-6037-6032>

Кедрич Г. В., <https://0000-0002-1333-1226>

Довгаль В. І., <https://0000-0003-3802-5388>

Сиротюк С. М., <https://0000-0002-0794-9038>

**ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ МАЙБУТНІХ
УЧИТЕЛІВ ДО РОЗВИТКУ КУЛЬТУРИ ЗДОРОВ'Я УЧНІВ**

Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія імені
Тараса Шевченка

Анотація. Публікація присвячена проблемі підготовки майбутніх учителів до розвитку культури здоров'я учнів загальноосвітньої школи. Здійснено теоретичне узагальнення та запропоновано шляхи вдосконалення навчального процесу, змісту, форм

організації, методів і засобів підготовки майбутніх учителів до розвитку культури здоров'я учнів.

Annotation. *The publication is devoted to the problem of preparing future teachers for the development of a culture of health for secondary school students. Theoretical generalization is made and the ways of improvement of educational process, content, forms of organization, methods and means of preparation of future teachers for development of culture of health of pupils are offered.*

Основним завданням навчального процесу (від лат. «procesus» – просування вперед) у закладах вищої освіти є цілеспрямована підготовка майбутніх фахівців до творчої життєдіяльності у сучасному суспільстві. Навчальний процес у ЗВО – це система організації навчально-виховної діяльності, в основу якої покладено органічну єдність і взаємозв'язок викладання (діяльність викладача) і учіння (діяльність студента), спрямованих на досягнення цілей навчання, розвитку особистості студента, його підготовки до професійної діяльності [4, 6].

На думку Ю. Бабанського, процесом навчання є цілеспрямована взаємодія учасників процесу, у ході якої розв'язуються завдання освіти, виховання і загального розвитку особистості [1, с. 38].

Основи підготовки майбутнього вчителя до професійної діяльності привертала увагу багатьох фахівців, зокрема: О. Абдуліної, Л. Романишиної, В. Сластьоніна, Г. Троцько та інших. У своїх працях вони визначали мету, зміст, форми і методи педагогічної та загально-гуманітарної підготовки майбутнього вчителя.

Аналіз літературних джерел [2, 4, 5, 7] та вивчення стану і шляхів вдосконалення підготовки фахівців педагогічного профілю показує, що обґрунтовуються різні підходи до побудови навчального процесу, його організації, планування, розподілу програмового матеріалу та часу на освоєння його розділів і підрозділів, застосування різних варіантів змісту навчальних занять, форм, засобів, методів.

Будучи невід'ємною частиною навчально-виховного процесу у ЗВО, роль фізичного виховання у всебічному розвитку особи студента-педагога виявляється, в основному, за трьома

напрямами: по-перше, забезпечує високий рівень фізичної підготовленості студентів, розвиток рухових якостей, умінь і навичок, необхідних для успішної майбутньої професійної діяльності, високий рівень навчально-трудової активності та працездатності в період навчання, збереження і зміцнення здоров'я, формування культури здоров'я, гармонійний розвиток. По-друге, залучення студентів до систематичних занять фізичними вправами, до активної участі у фізкультурному та спортивному житті (групи, курсу, факультету, інституту або університету) сприяє процесу соціалізації, розвитку суспільно значущих рис фахівця, формуванню соціальної активності. По-третє, фізичне виховання сприяє формуванню духовного світу студентів, етичному й естетичному розвитку особи [4].

У контексті дослідження з метою підготовки майбутніх учителів до розвитку культури здоров'я учнів особливої значущості набуває вивчення дисциплін природничого циклу, зокрема валеології та безпеки життєдіяльності у поєднанні із застосуванням набутих знань на заняттях з фізичного виховання.

У процесі вивчення природничих дисциплін студенти опановують знання про здоров'я і здоровий спосіб життя, отримують досвід пізнавальної та практичної діяльності. Внесення нових інформаційних контекстів у зміст традиційних курсів природничих дисциплін дає змогу уникнути формалізації знань, адже кінцевою метою навчання є формування способу дій, які забезпечать здійснення майбутньої професійної діяльності, а не лише запам'ятовування навчальної інформації [4, 7].

Організація навчально-виховного процесу у педагогічному університеті чи інституті є важливим засобом формування здорового способу життя майбутніх учителів, адже визначає зміст і алгоритм життєдіяльності студента.

Науковець, В. Бобрицька виокремлює два великих блоки – адміністративний і навчальний, які мають свої функціональні рівні та по-різному впливають на спосіб життя студентів. Зокрема, адміністративний блок охоплює три рівні (ректорат, деканат, професорсько-викладацький колектив), кожен із яких виконує свою специфічну функцію. Навчальний блок також має

свої рівні: навчальна група, окремі студенти та їх навчальна діяльність [3].

Організація процесу навчання у закладах вищої освіти має величезні резерви для формування у студентів готовності до розвитку культури здоров'я учнів, оскільки організовується з урахуванням науково-педагогічного потенціалу, матеріальної та навчально-методичної бази закладу вищої освіти, сучасних інформаційних технологій. Він орієнтується на формування освіченої, гармонійно розвиненої особистості, здатної до постійного оновлення наукових знань, професійної мобільності та швидкої адаптації до динамічних процесів в освітній та соціально-культурній сферах, галузях техніки і технологій, системах управління й організації праці в умовах ринкової економіки.

Навчальний процес охоплює два головні аспекти: навчання як системна цілеспрямована діяльність кафедр (предметних або циклових комісій), що передбачає передачу студентам наукових знань і формування їх особистісних якостей, і навчання як навчальна діяльність студентів.

Основним завданням, що стоїть перед навчальним процесом у закладах вищої освіти, є створення найсприятливіших умов для засвоєння студентами знань, умінь і навичок та компетенцій, необхідних для успішного опанування обраною ними спеціальністю [7]. Для ефективної організації навчального процесу підготовки майбутніх учителів до розвитку культури здоров'я школярів слід застосовувати такі форми занять: лекції, практичні та семінарські заняття, індивідуальні заняття, консультації, самостійну роботу та практичну підготовку, які значно сприятимуть ефективному засвоєнню студентами матеріалу, передбаченого робочими навчальними програмами. Такими дисциплінами в межах дослідження визначено фізичне виховання, валеологію та безпеку життєдіяльності.

Підсумовуючи вище викладене, можна зробити наступні

ВИСНОВКИ:

1. Організація навчально-виховного процесу у закладах вищої освіти педагогічного профілю є важливим засобом формування здорового способу життя майбутніх учителів та виховання здорового покоління учнів. Нинішній стан суспільства вимагає підвищення якості підготовки молодих учителів, вдосконалення їхніх фахових умінь, формування усвідомленого

ставлення до необхідності культури здоров'я, оскільки саме вміння у поєднанні зі здібностями є якісним показником професійності вчителя, його активної участі в організації навчально-виховного процесу у напрямі формування готовності до розвитку культури здоров'я учнів.

2. Підготовка майбутніх учителів до розвитку культури здоров'я учнів у системі вищої педагогічної освіти буде більш ефективною, якщо в процесі навчання студентів застосовувати різноманітні форми (аудиторну, групову та індивідуальну роботу) та методи навчання: традиційні (словесні, наочні, практичні) та інтерактивні методи (диспут, дискусія, проблемні ситуації, прес-конференція, відеометод, тренінг, дидактичні ігри, творчі проекти).

Список літератури:

1. *Бабанский Ю. К. Методы обучения в современной общеобразовательной школе. М. : Просвещение, 1985. С. 38.*
2. *Бабич В. І. Підготовка майбутніх учителів фізичного виховання до формування культури здоров'я школярів : дис. ... канд. пед. наук. Луганськ, 2006. 315 с.*
3. *Бобрицька В. І. Теоретичні і методичні основи формування здорового способу життя у майбутніх учителів у процесі вивчення природничих наук: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора пед. наук : 13.00.04. К., 2006. 40 с.*
4. *Божик М. В. Підготовка майбутніх учителів до розвитку культури здоров'я учнів загальноосвітньої школи : дис. канд. пед. наук: 13.00.04. Рівне, 2015. 282 с.*
5. *Виленский М. Я., Макеева В. С. Физическая культура как базовый компонент профессионально-личностного развития учителя. Педагогическое образование и наука. 2003. № 3. С. 10-15.*
6. *Волкова Н. П. Педагогіка : посібник для студ. вищих навч. закладів. К. : Вид. центр «Академія», 2001. 576 с.*
7. *Шкитырь О. Н. Формирование культуры здоровья у будущих учителей в системе высшего педагогического образования : дисс. ... канд. пед. наук : 13.00.08. Брянск, 2003. 155 с.*